

[Duborg.]

Til Sammenligning kan jeg yderligere anføre, at Arbejdslønninger, Transport, Kulturer i Skovene beløber sig til 1 317 000 Kr. Det vil ses, at Administrationen sammenlignet med Arbejds løn og Transport andrager et ganske uforholdsmæssigt stort Beløb, et saa stort Beløb, at det er uforeneligt med en god Administration, i alt Fald med en økonomisk Administration.

Administrationen af Statsskovene — de egentlige Skove — beløber sig til 4 $\frac{1}{2}$ pCt. af Skovenes Værdi. Enhver, der kender lidt til Skovdrift — før øvrigt ogsaa de, som ikke kender noget dertil —, vil kunne forstaa, at et saadant Forhold er urimeligt.

Moderne Forstmænd — og danske Forstmænd hører paa mange Maader til de mest fremragende indenfor denne Videnskab og dette Erhverv — er mere og mere kommet ind paa, at Skovdrift ligesom moderne Landbrug maa hvile paa en stærk Drift, og at dette ogsaa er gørligt uden i nogen Maade at forringe Skovenes fremtidige Ydeevne. Jeg tror, at man uden i nogen Maade at øve for stærk Kritik af vort Statsskovbrug kan sige, at det i for høj Grad er blevet hængende i Driftsformer og i Administrationsformer med Hensyn til Personalets Sættning, der hidrører fra Tider, da Skovenes virkelige Værdi, i alt Fald den Værdi, der blev tillagt dem fra Statsmagtens Side, i meget betydelig Grad bestod i, at det var Jagtomraader.

Statens Skove er jo meget store, de andrager nu en samlet Værdi af 28 Mill. Kr.; de er stadig voksende, og alt tyder paa, at de vil blive ved at vokse. Det er derfor et stort økonomisk Spørgsmaal, og jeg vil gerne henstille til den højtærede Landbrugsminister at tage hele denne Sag op til en grundig Undersøgelse, idet det ganske sikkert er nødvendigt at indføre en radikal Omformning af hele vor Skovdrift, hvis den skal komme i en Form, der svarer til den store Værdi, som Skovene har, og som virkelig fortjener Interesse og Opmærksomhed fra Statsmagtens Side.

Jeg vil dernæst gerne omtale et mindre Spørgsmaal, nemlig Spørgsmaalet om Fredningen af gamle Bygninger. Jeg tror, man kan sige, at den Fredning af gamle Bygninger, der er gennemført, er gaaet langt ud over, hvad der var Lovens Forudsætning. Der er fredet Huse i et langt større Antal, end der synes at være Rimelighed i. Og det

er jo ikke saaledes, at dette, at et Hus fredes, er en formel Foranstaltning; det er for den private Ejer og for det offentlige tidt forbundet med eller efterfulgt af store Ulemper og store Omkostninger.

Jeg skal nævne et Eksempel fra den seneste Tid, som jeg mener i høj Grad belyser dette. I Rudkøbing findes en gammel Bindingsværksbygning som Præstegaard, et meget pænt Hus, men af en Type, hvoraf der endnu er i Hundrevis her i Landet. Denne Bygning er fredet. Den var imidlertid blevet saa gammel, saa skrøbelig, saa raadden, kan man næsten sige, at den maatte fornyes baade indvendig og udvendig, og Byraadet ønskede gerne Huset fjernet for at kunne udvide Torvet og skaffe bedre Trafikforhold.

Man henvendte sig saa til Administrationen af Fredningsvæsenet for at faa Tilladelse dertil. Den kunde ikke faas, man modsatte sig bestemt fra den Side, at Bygningen blev fjernet; den skulde genopføres, kan man næsten sige, for Reparationen var saa omfattende, at det nærmere maa siges at være en Genopførelse. Bygningen skulde bevares i sin Form og blive beliggende paa den Plads, hvor den har ligget i Aarhundreder — det hører maaske ogsaa med til Fredningen, at Bygningerne skal ligge paa bestemte Steder.

Resultatet blev, at Bygningen blev bevaret, og Omkostningerne ved Reparationen beløber sig efter sikkert Forlydende til noget over 50 000 Kr., medens der samtidig forelaa et Tilbud paa at bygge en ny og for Præsten meget bedre Bolig for 35 000 Kr. Jeg tror nok, at man i dette Tilfælde og i mange andre indenfor Fredningsnævnets Virksomhed er gaaet ud over den Mening, der har været med Loven, da den blev givet, og jeg vil gerne henstille til den højtærede Undervisningsminister ogsaa at tænke paa dette Spørgsmaal.

Den højtærede Finansminister omtalte ved Finanslovsforslagets Forelæggelse den store Pengerigelighed, der er her i Landet. Det er rigtigt, at der er ret rigeligt med Midler, som staar til Udlaan. Den højtærede Minister mente, at dette var Tegn paa en betydelig Opsparing; og mente endvidere at vide, at det var særlig de smaa Sparere, der foretog denne Opsparing.

Jeg tror ikke, den højtærede Minister har Ret i sin Fortolkning af dette Forhold. Naar vi vil se Sandheden i Øjnene, tror jeg desværre, at dette Forhold er et Tegn paa, at Erhvervslivet bruger færre Penge til Udvidelser og Nyanlæg, end det er ønskeligt, og at den virkelige Aarsag til den store